

PROGRAM ROZVOJE OBCE TRPÍSTY

NA OBDOBÍ LET 2024 - 2031

Schváleno Zastupitelstvem obce dne 13. prosince 2023.

Úvod

Program rozvoje obce je základním strategickým dokumentem, který popisuje jednotlivé charakteristiky obce, zejména s ohledem na území, obyvatelstvo, hospodářství, infrastrukturu, vybavenost, životní prostředí a správu obce a stanovuje základní strategické vize, cíle, opatření a aktivity.

Program rozvoje obce by měl sloužit jako podklad pro zpracování konkrétních investičních záměrů, sestavování rozpočtu města, zpracování územně plánovací dokumentace, posuzování regionálních plánů atd.

Tento dokument byl zpracován s využitím elektronické aplikace OBCEPRO Ministerstva pro místní rozvoj. Program rozvoje obce byl schválen zastupitelstvem obce Trpísty dne 25. ledna 2023.

Historie obce

Hrádek a tvrze

Z pramenů o dějinách naší vlasti a z opravdu vykopaných důkazů o osídlení zdejší krajiny můžeme říct, že kolébkou obce Trpísty byla okolní prehistorická sídliště a později ranně středověké tvrze. Jedna z nich stála na místě dnešního zámku a druhá na skalnatém svahu údolí Úterského potoka nedaleko Sviňomaz. Tvrz nesla jméno Hrádek nebo také Sviňomazský Hrádek. Dnes už z její dávné slávy pranic nezbylo, jen od planiny na jihu a západě je patrný příkop a jižní násep. Hrádek nebyl příliš rozlehlý, skládal se pravděpodobně z věžiště, dvorku a vodní nádrže. Příjezd k tvrzi byl od Sviňomaz a je dodnes znatelný.

Stavba byla založena asi v polovině 14. století a jejím prvním známým držitelem byl Sulek, který se připomíná v roce 1360 a zemřel roku 1380. Tehdy již byly známé i Sviňomazy jako ves. Sulek mladší byl v letech 1391 až 1415 proboštem Chotěšovského kláštera. Jeho bratr Martin, zvaný Maršík držel v letech 1394 až 1424 hrad Lopatu. Další bratr Sezema patřil k předkům nejproslavenějšího rodu "z Hrádku" Markvartů. První jeho syn Markvart byl v roce 1400 dosazen jako dvanáctiletý za faráře v Erpužicích. Z rodu z Hrádku se odvinuly i rody Lopatů z Hrádku, Drzděřů u Hrádku a další, které spojoval v další rodové historii erb pánů z Hrádku. Ten měl štít napříč trojdílný a za klenot hořící kouli. Téměř dvoustetletou historii tvrze ukončuje rok 1520, kdy Hrádek již pustý s dvorem a vsí Mydlovary a další vesnice prodává Jan z Hrádku Linhartovi Markvartovi z Hrádku, který celý majetek připojuje k Trpístům. Podle historických pramenů Hrádek zpustl již po roce 1473, neboť tehdejší držitelé se již psali se sdělením na Erpužicích a Mydlovařích.

O historii původní trpístské tvrze příliš prameny nehovoří, ale o jejím stavebním následníku již ano.

Držitelé panství Trpísty od první zmínky do roku 1945

Ves Trpísty s tvrzí se poprvé písemně připomíná v polovině 13. století. Je jisté, ale bohužel bez záznamu, že tu existovala již dříve. Od roku 1251 však víme komu patřila, kdo se o ni staral více či méně a kdo hodně málo.

Počátky dějin naší obce jsou úzce spjaty s nedalekými Sviňomazy, kde v dávné minulosti stávala tvrz sviňomazský Hrádek. Ten se zdá být opravdovou kolébkou pánů na Trpístech.

V přehledu, který doprovází tuto kapitolu, jsou uvedeni držitelé panství v časovém přehledu tak, jak jsou

zaznamenáni v různých historických dokumentech, berních knihách a smlouvách o převodu panství.

1251 - Rapota se syny Chvalíkem a Hoškem

1355 - Habart z Trpíst (zemřel 1361)

1362 - Chval

1379 - rozděleno panství na tři dvory - statky mezi Chvala, Jetřicha a Ludvíka z Gutštejna

1409 - ještě Jetřich z Gutštejna, ale protože získal Všeruby, postoupil Trpísty bratrovi Půtovi

1440 - výše uvedení páni z Gutštejna přikoupili část vsi a spojili panství v jeden celek

- později do roku 1489 - Jan z Gutštejna, přední katolický pán na plzeňsku

1510 - po smrti Jana dostal panství Kryštof z Gutštejna, pověstný bujností, násilnickými skutky a který donucen vydává či prodává Trpísty králi Vladislavu II.

1513 - král za rytířský stav dává Trpísty zemskému soudnímu přisedícímu Linhartovi Markvartovi z Hrádku. Ten okolo roku 1520 přikupuje k Trpístům i Hrádek od Jana z Hrádku. Linhartův syn Jiřík je v roce 1552 plzeňským hejtmanem.

1544 - Jiřík si nechává zapsat Trpísty do desek zemských

1612 - po vymření Jiříkových potomků dostává se držení panství Divišovi Markvartovi a ten prodává Trpísty Janovi Šebestiánovi ze Švamberka pánovi z Třebel. Od té doby je Třebel s Trpísty společným panstvím až do roku 1945.

1638 - Jan Bedřich ze Švamberka daroval Trpísty a Gutštejn své manželce

1659 - po vymření této větve Švamberků zdědili panství Heissenštejnové prostřednictvím manželky posledního Švamberka této větve Marie Magdalény Heissenštejnové, ta však majetek brzy prodává Janu Kryštofu Ferdinandovi z Heissenštejnu, svému příbuznému.

1677 - poslední Jan Kryštof Ferdinand Heissenštejn prodal panství Trpísty a Třebel Marii Maxmiliáně Terezii Sinzendorfové rozené Collato (Sinzendorfové byl starý rakouský rod povýšený do hraběcího stavu roku 1648)

1685 - její syn Jan Weinkhart Michal Václav ze Sinzendorfu

1729 - Prosper ze Sinzendorfu s manželkou Filipinou z Anthanu

1793 - kupuje panství Jan Antonín Lexa z Aehrenthalu od posledního Sinzendorfa, který se jmenoval také Prosper (Jan Antonín byl znám jako válečný dodavatel v době napoleonských válek)

1824 - po jeho smrti přechází panství na jeho dceru Janu Nepomucenu, provdanou z Wiederspergu

1855 - kupuje panství Jan Lexa z Aehrenthalu

1891 - panství prodáno Augustu hraběti Wydenbruckovi

1895 - koupil panství Wilhelm Kubiszki, česky psán i jako Vilém Kubinsky. Pocházel původně z židovské šlechtické rodiny. Rytířský titul získal jeho otec Fridrich v roce 1884. V roce 1908 Wilhelm umírá a

majitelem panství se stal jeho syn Rudolf, už tehdy diplomovaný agronom. Jeho bratr Albrecht se stal tajným komořím papeže Pia X. V Trpístech žili Kubinští až do záboru Sudet v roce 1938, kdy rodina uprchla do Anglie a fašisté zámek zabrali. V roce 1945 byl zámek jako německý majetek zestátněn. Rudolf Kubinsky se po válce o zámek soudil a v roce 1950 proces vyhrál. Okresní národní výbor ve Stříbře mu jej vrátil, aby mu ho zanedlouho komunisté opět zkonfiskovali. O těchto dvou posledních větech se v novodobé historii panství ani v obecní kronice nikdy nemluvilo.

Zámek

Svým architektonickým významem patří celá stavba k nejvýznamnějším památkám západočeského baroka. Toto postavení mezi památkami zajistil zámku především jeho stavitel, plzeňský architekt italského původu, Josef Auguston.

Zámek je vystaven na místě středověké tvrze, na okraji bývalého poplužního dvora, do něhož je obrácena i vstupní strana stavby. Hlavní dominantní průčelí směřuje do prostoru rozlehlého zámeckého parku. Patrový objekt zámecké budovy má obdélníkový půdorys, který je v příčné ose proložen dvěma oválnými prostory. Obě vytvářejí v přízemí i v patře velké sály. Ty jsou v přízemí i v patře prostorovou dominantou vnitřního řešení celé stavby. Západní přízemní sál má funkci vstupního vestibulu, východní pak slouží k monumentálnímu propojení schodiště s parkem. Klenbu tohoto sálu vyplňuje malba zobrazující výjev z hostiny Alexanra Makedonského. Ze vstupního vestibulu vede schodiště do dlouhé chodby, spojující místnosti přízemí a schodiště do patra. Mezi další zajímavé interiéry přízemí patří domácí kaple Panny Marie Pomocné doplněná obrazem Korunovace Panny Marie. Obytné prostory obývané rodinami majitelů zámku byly umístěny především v patře. V jeho střední části se dochoval hlavní zámecký sál s okny do parku. Plánský malíř Václav Samuel Schmidt zde vytvořil rozměrnou malbu, která představuje prvního majitele zámku hraběte Prospera ze Sinzendorfu jako císařského vyslance před trůnem tureckého sultána. Hrabě je vyobrazen jako mladý muž, kterého velkovezír představuje sultánovi. Při spodním obvodu klenby probíhá malovaná balustráda, doplněná složitými iluzorními balkóny, pilíři a okny. Z jednoho z balkónů pak shlíží stavitel zámku, Jakub Auguston, držící v levé ruce pláněk půdorysu zámecké budovy a druhou rukou cosi odměřuje kružítkem. Fresky uzavřené do bohatých štukových zrcadel bohatě zdobí i stropy dalších místností. Neobyčejnou ukázkou řemeslnické dovednosti je krov zámku, který je dílem tesaře Bartoloměje Scharfa z nedalekého Bezvěrova.

Součástí zámku byly i další obytné stavby pro služebnictvo, které se nachází při vchodu do zámku, hospodářská stavení v jeho levé části a zahradnictví v pravé části pod rybníkem. Celý areál včetně parku byl obehnan zděnou hradbou. Zámek byl od svého vzniku až do roku 1945 využíván nepřetržitě jako obydlí majitele panství. Po 2.světové válce byl na zámek dosazen správce velkostatku a nastalo období doslovného vydrancování. Jen opravdu málo věcí se dostalo do muzeí a velká část zařízení skončila svoji

službu jako dřevo do kamen. Cenné předměty z rodinné výbavy se dostaly mnohdy do rukou překupníků, nebo obohatily soukromé mobiliáře. Vlastní zámek sloužil do roku 1991 většinou jako školské zařízení, nejdelší dobu tu působil širokodaleko proslavený dětský domov. Dnes je již zámek v soukromých rukou a pracuje se na jeho rekonstrukci. Snad již brzy zase bude chloubou nejen Trpíst, ale i širokého okolí.

Obec po druhé světové válce

Jak to vypadalo v obci po válce v pětáctýřicátém dnes už mnoho lidí nepamatuje. Faktem je to, že obec osvobodili Američané. Bylo to 6.května 1945 a osvobození se zúčastnili příslušníci 16. obrněné armády. Zážiteků, o nichž kronika obce píše, bylo mnoho jak při vysídlování Němců, po staletích zde žijících, tak i při příchodu dosídlenců, kteří tu začali novou etapu života obce Trpísty. Nebyla lehká. Čtyřicet pět let jí budovali lidé společně a je samozřejmé a lidské, že ne všichni se stejným úsilím. V čele obce stáli většinou zkušení a pracovití lidé různých řemesel, kterým se do roku 1990 říkalo předseda národního výboru a od června téhož roku starosta. S výjimkou desetiletí mezi rokem 1980 a 1990 byla obec vždy samostatnou obcí. Zmíněných deset let byla obec Trpísty v rámci integrace obcí přiřazena společně se Sviňomazy pod sousední obec Erpužice.

Pramen: www.trpisty.cz

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Obec Trpísty se nachází v Plzeňském kraji v okrese Tachov, přibližně 9 km severovýchodně od města Stříbra, v sousedství obce Křelovice, Pernarec, Čerňovice, Erpužice a Kšice. Obec se skládá z místních částí Trpísty a Sviňomazy a je rozdělena na 2 katastrálních území Trpísty a Sviňomazy. V obci trvale žije 237 obyvatel, hustota zalidnění obce je 24,54 obyv./km².

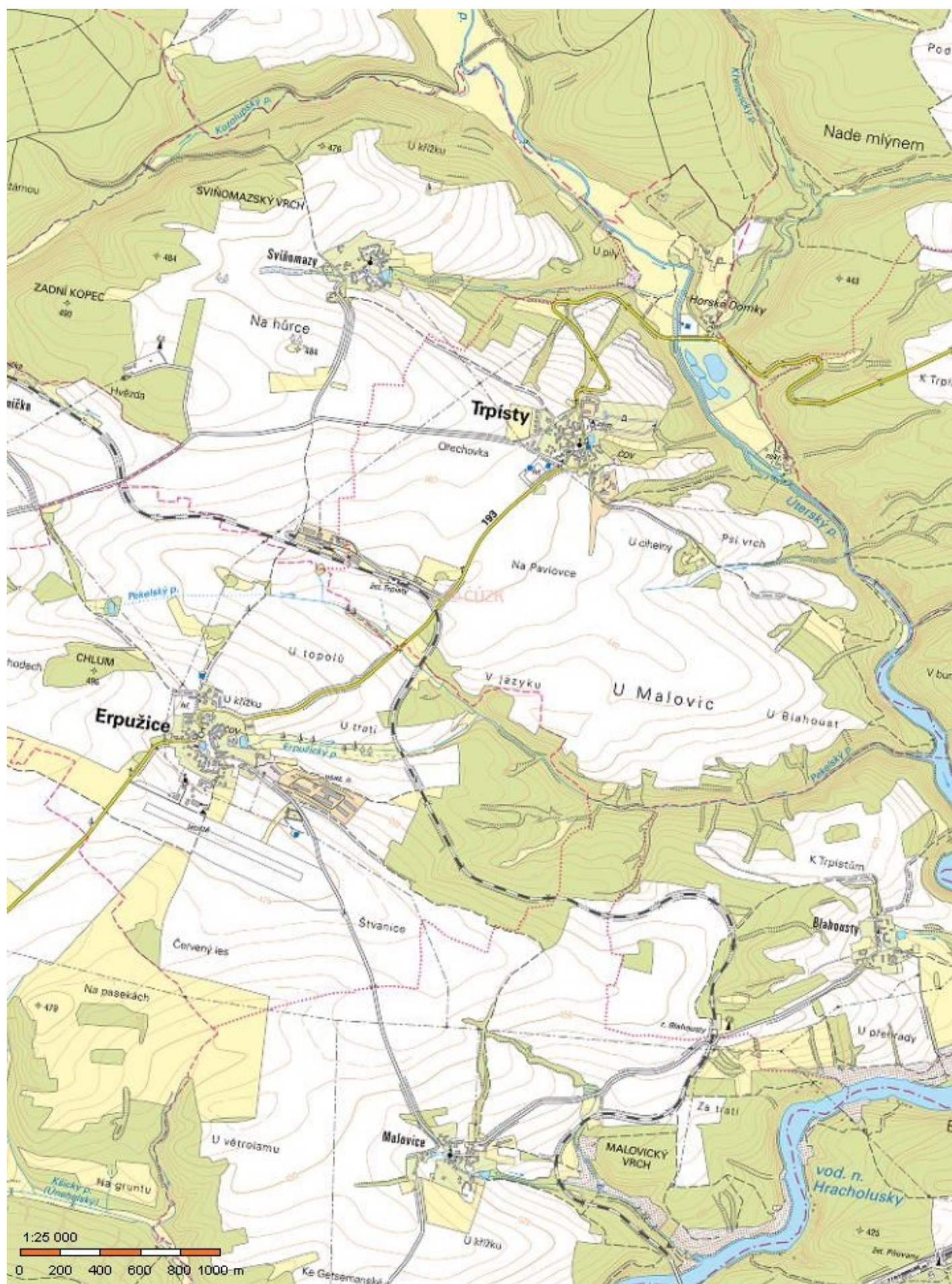
Pramen: ČSÚ

Pramen: <http://cs.wikipedia.org>

Celková plocha území obce tvoří 965,69 ha, z toho 53,2% zaujímá orná půda a 25,5% lesy.

Pramen: ČSÚ

Legenda:

 orná a ostatní půda	 lesní půda	 hranice obce
 louka, pastvina	 stavby	 hranice k.ú.

Pramen: www.cuzk.cz

2. Obyvatelstvo

Dle posledního předválečného sčítání obyvatelstva žilo v roce 1930 v obci Trpísty a její místní části dohromady 541 obyvatel v celkem 110 obytných staveních. Vlivem poválečného vývoje počet obyvatel i trvale obydlených staveb dramaticky klesl.

Vývoj počtu obyvatel v místních částech

	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2011	2022
Trpísty	388	408	361	249	324	274	266	183	186	201
Sviňomazy	209	181	180	103	106	87	83	51	38	43

Pramen: ČSÚ

Vývoj počtu obyvatel

Z dlouhodobého vývoje od roku 1910 počet obyvatel značně klesl. K největšímu poklesu počtu obyvatel došlo právě mezi roky 1930 a 1950 a to o 198 obyvatel, což dělá 34,94%. Při bližším zkoumání, zjistíme, že mezi roky 1950 a 1961 počet obyvatel stoupl. V příštích 40 letech, od roku 1961 do roku 2001, počet obyvatel opět klesal. Mezi léty 2001 a 2011 počet obyvatel mírně stoupl a to o 6 obyvatel.

Oproti tomu sousední obec Stříbro od roku 1910 do roku 1930 zaznamenala růst o 616 obyvatel. Mezi roky 1930 a 1950 došlo i zde k poklesu počtu obyvatel a to o více než 1200. Ovšem od roku 1950 do roku 2012 docházelo k neustálému růstu.

Vývoj počtu obyvatel obce Trpísty v letech 2004 - 2021

Rok	Stav 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Územní změna 1	Stav 31.12.
2004	221	4	5	10	5	-1	5	4	-	225
2005	225	2	2	12	5	-	7	7	-	232
2006	232	2	2	10	8	-	2	2	-	234
2007	234	2	2	20	13	-	7	7	-	241
2008	241	-	4	16	2	-4	14	10	-	251
2009	251	4	1	10	11	3	-1	2	-	253
2010	253	5	2	1	3	3	-2	1	-	254
2011	248	-	4	7	11	-4	-4	-8	-	240
2012	240	2	2	6	6	-	-	-	-	240
2013	240	2	2	9	4	-	5	5	-	245
2014	245	-	4	2	6	-4	-4	-8	-	237
2015	237	1	5	6	3	-4	3	-1	-	236
2016	236	-	5	17	11	-5	6	1	-	237
2017	237	7	1	16	6	6	10	16	-	253

2018	253	2	2	12	7	-	5	5	-	258
2019	258	2	3	20	5	-1	15	14	-	272
2020	272	2	2	9	1	-	8	8	-	280
2021	260	3	4	3	5	-1	-2	-3	-	257

Pramen: ČSÚ

Věkové složení obyvatelstva - stav k 31.12.2021

Obyvatel celkem	v tom podle pohlaví		v tom ve věku (let)			Průměrný věk
	muži	ženy	0-14	15-64	65 a více	
257	141	116	44	167	46	41

Pramen ČSÚ

2.1. Bytový fond

Ve vlastnictví obce jsou celkem 3 obytné budovy s 5 byty.

2.2. Spolkový život

V obci působí 2 neziskové organizace:

Sbor dobrovolných hasičů	Trpísty
TJ Sokol Trpísty, z.s.	Trpísty

Sbor dobrovolných hasičů má v současné době 22 členů.

TJ Sokol Trpísty, z.s. je fotbalový oddíl, který má v současné době 48 členů.

2.3. Společenský život v obci

V obci jsou tradičně pořádány tyto kulturní a sportovní akce: výroční schůze TJ Sokol Trpísty, májka, dětský den, Svatomarkétská pouť, den s SDH a rozsvícení vánočního stromu.

3. Hospodářství

Občané obce jsou většinou zaměstnání ve firmách Ideal, ASA Abloy, Steelcase a KION v Ostrově u Stříbra a Kermi ve Stříbře.

V obci není žádná průmyslová zóna, kde je soustředěna podnikatelská činnost.

V oblasti zemědělství v obci působí:

Tomáš Vukov	Sviňomazy 7
-------------	-------------

V oblasti průmyslu v obci působí firma Primagra Milín, předmětem její činnosti je zejména sušení a skladování obilí a řepky.

Stavebnictví, řemesla, drobná výroba a služby jsou v obci zastoupeni Bohuslavem Mandákem (dřevovýroba-truhlářství Trpísty), Jaroslavem Šimkem (lesní práce), Mykolou Riy a Rostislavem Ludvíkem (zednické práce).

Maloobchod v obci nikdo nenabízí.

V obci jsou tyto obchodní společnosti:

Panství Trpísty s.r.o.	Trpísty 1
Truhlářství Trpísty s.r.o.	Trpísty 79

4. Infrastruktura

4.1. Veřejná prostranství a dopravní infrastruktura

Veřejná prostranství v obci tvoří zejména návsi. Jejich stav je dobrý.

Obcí prochází silnice II. a III. třídy, vlastněné Plzeňským krajem. Místní komunikace vlastněné obcí (silnice, ulice, chodník) jsou ve vyhovujícím stavu.

Veřejné osvětlení je zajištěno ve všech místních částech na většině komunikací.

Obcí vede autobusová linka č. 490340 ze Stříbra do Budče a autobusová linka č. 490390 ze Stříbra do Pernarce . V obci jsou celkem 2 autobusové zastávky a 2 v místní části Sviňomazy. Autobusové zastávky jsou v dobrém technickém stavu.

Do obce vede železniční trať 177 Pňovany zastávka - Bezdrůžice a zpět. Budovu nádraží Trpísty odkoupila obec a v této je k dispozici jeden byt (ten je pronajímán) a dále čekárna a WC pro cestující.

Dopravní obslužnost je dobře řešena zejména do Stříbra a to z místních částí Trpísty a Sviňomazy.

4.2. Technická infrastruktura

Obec Trpísta a Sviňomazy má vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu. Pitnou vodou z vodovodu je zásobeno 95 % obyvatel, 2 % obyvatel s omezeným pobytem jsou připojeni na vodovod.

Obec Trpísta má na převážné části zastavěného území vybudovanou veřejnou stokovou síť zakončenou ČOV kapacity 250 EO. Stoková síť je koncepčně řešena jako oddílná – nově byly v letech 2010 a 2012 vybudovány splaškové stoky gravitačně svedené na novou mechanicko-biologickou ČOV, původní dešťové stoky jsou nadále využity pro odvádění dešťových vod. Nová splašková kanalizace, včetně ČOV, byla zřízena ve třech etapách a v současné době zajišťuje odkanalizování cca 98 % obytné zástavby obce. Splaškové stoky jsou zřízeny z polypropylenových trub DN 250 a 300 v celkové délce trasy 1632 m. Dešťová kanalizace je zřízena z betonových trub DN 250 – 400 v celkové délce trasy 680 m a je vyústěna do návesního rybníka. Vyčištěné odpadní vody z výstupu ČOV jsou odváděny do bezejmenné drobné vodoteče, která vytéká z rybníka pod návsi a prostorem zámeckého parku prochází do údolí Úterského potoka (1-10-01-165), do kterého se v ř.km cca 4,2 vlévá jako pravostranný přítok.

Třetí etapa kanalizace byla dokončena v roce 2015.

Místní část Sviňomazy má vybudovanou dešťovou kanalizaci, která je ve správě obce, má celkovou délku 220 m, je vybudována z betonových trub DN 300 s 1 volnou výustí do rybníka, přepadem do rokle a následně do Úterského potoka. Dešťová kanalizace odvádí 70 % dešťových vod, zbývajících 30 % je odváděno systémem příkopů, struh a propustků do Úterského potoka. 100 % obyvatel zachycuje odpadní vody v bezodtokových jímkách. Vlastníkem i provozovatelem dešťové kanalizace je obec Trpísta

Pramen: prvak.plzensky-kraj.cz

V obci Trpísta je zaveden plyn.

Alternativní zdroje energie zde nejsou využívány.

4.3. Odpadové hospodářství

Svoz komunálního odpadu v obci zajišťuje firma Ekosepar s.r.o. (Nýřany).

Obec zajišťuje sběr separovaného odpadu těchto druhů: papír, plasty, směsné sklo, potravinářské oleje a to v Trpístech a Sviňomazech, kontejner na bioodpad je umístěn v Trpístech a ve Sviňomazích.

V obci není sběrný dvůr. V obci je 2x v roce (na jaře a na podzim) organizován sběr nebezpečného a objemného odpadu. Obec využívá Kompostárnu Zekol s.r.o.

5. Vybavenost obce

5.1. Základní vybavenost

IZS – zajišťuje SDH Trpísty.

V obci je hasičská zbrojnice, vybavena stříkačkou MS 8 a 12. V obci působí SDH.

V obci není policejní okrsek, RZ systém ochrany obyvatelstva a civilní obrana.

V obci je požární nádrž v místních částech Trpísty a Sviňomazy. Požární nádrž je ve špatném technickém stavu.

Obec Trpísty je vybavena hydranty.

5.2. Společenské prostory a místa k setkávání

V obci není kulturní dům. V majetku obce je multifunkční budova (bývalá škola), ve které se kromě 3 bytových jednotek nachází společenská místnost (kapacita cca 50 osob), veřejná knihovna a k těmto přináleží WC pro veřejnost a společná chodba.

5.3. Vzdělávání, hřiště a sportoviště

Obec není zřizovatelem ZŠ ani MŠ.

V obci je fotbalové hřiště a víceúčelové hřiště s umělou trávou. Součástí areálu je rovněž prostor dětského hřiště.

5.4. Zdravotnická zařízení a sociální oblast

V obci není ordinace praktického lékaře, praktického lékaře pro děti a dorost ani odborných lékařů.

V obci není ordinace veterináře.

V obci není dům s pečovatelskou službou, stacionář, chráněné bydlení, krizový byt či nízkoprahové zařízení.

V multifunkční budově (bývalá škola) se nachází 3 bytové jednotky, které jsou dlouhodobě pronajaté.

5.5. Základní obchodní vybavenost, služby

V obci není prodejna potravin, smíšeného zboží nebo jiná specializovaná prodejna.

V obci je služba Pošta Partner - provoz pouze v pracovní dny.

V obci není banka ani bankomat.

5.6. Cestovní ruch

Katastrálním územím obce neprochází naučná stezka.

Katastrálním územím obce prochází turistická trasa.

Katastrálním územím obce též prochází dvě cyklotrasy. Cyklotrasa č. 2214 Stříbro - Bezdržice je dlouhá 40 km a obcí Trpísty prochází na 17 km. Cyklotrasa č. 2215 Trpísty - Černošín je dlouhá 18 km. Obtížnost obou tras je vedena jako lehká. Cyklotrasy vedou po asfaltu, zpevněném i nezpevněném povrchu.

Místní turistickou zajímavostí je pozdně barokní zámek Trpísty.

V obci není informační centrum.

V obci není ubytování pro návštěvníky vč. služby ubytování v soukromí.

Informační systém je tvořen aplikacemi V obraze (součást webových stránek Galileo) a dále je využíván systém Munipolis (aplikační "obecní rozhlas").

Plakátovací plochy jsou umístěny na návsi u zámku.

5.7. Památky

V obci jsou tyto registrované kulturní památky: klasicistní kaple, výklenková kaple na okraji vsi k Pernarci, hraniční kříž - mezní kříž a zámek. V obci se nenachází památková rezervace.

Další památky, nevyhlášené jako kulturní památka: socha Panny Marie Svatoborské, malá kaple ve Sviňomazech a pozůstatky sviňomazského hrádku.

6. Životní prostředí

V katastru obce se nachází tyto rybníky:

- rybník na návsi v Trpístech - majitel Panství Trpísty, s.r.o
- na návsi ve Sviňomazech - majitel Obec Trpísty,

Katastrem obce protéká Úterský potok, u Horských domku se nachází 2 vodní nádrže a 3 vodní tůň.

Na území obce nezasahuje chráněné území ani rezervace. V obci se nachází významné stromy a skupiny stromů (památné stromy, aleje, apod.), parky, zahrady. Okolí obcí je součástí chráněné oblasti přírodního parku Úterský potok.

Obec má ve vlastnictví 92 ha lesů .

Důležitou polní cestou v katastru obce je polní cesta mezi Trpísty a Sviňomazy.

V katastru obce se nachází vyhořelý kravín (objekt je v soukromém vlastnictví společně s příslušejícím historickým špejcharem).

V obci byly v souladu s územním plánem realizovány 2 nové obytné zony a to "JIH" a "ZÁPAD". U zony Západ je nutno dokončit po splacení úvěru povrchy komunikací a nádrže na dešťovou vodu.

Součástí obce je řada větších travnatých ploch vyžadujících pravidelnou údržbu. Tuto realizuje starosta obce, neboť obec nemá vlastní služby nebo zaměstnance.

7. Správa obce

7.1. Majetek obce

Obec je vlastníkem následujících staveb:

budova OÚ č. p. 18 – k. ú. Trpísty

zemědělská stavba na p. č. st. 36 – k. ú. Trpísty, obecní stodůlka

zemědělská stavba na p. č. st. 22 bez č.p.

zemědělská stavba na p. č. st. 37 – k. ú. Trpísty - hasičská zbrojnice

stavba občanského vybavení – č. p. 58 – k. ú. Trpísty - budova bývalé školy, ve které je společenská místnost obce, obecní knihovna, 2 byty a garsonka, veřejná WC a chodba se schodištěm

kaplička na p. č. st. 76 – k. ú. Trpísty

kabiny na hřišti na p. č. st. 98 – k. ú. Trpísty

vodárna na p. č. st. 138 – k. ú. Trpísty

ČOV na p. č. st. 162, st. 163 – k. ú. Trpísty

objekt k bydlení – č. p. 1 – k. ú. Sviňomazy

stavba občanského vybavení na p. č. st. 24 – k. ú. Sviňomazy - bývalá hasičská zbrojnice

stavba technického vybavení na p. č. st. 43 – k. ú. Sviňomazy - Transformátor

kaplička na p. č. st. 65 – k. ú. Sviňomazy

lávka přes Úterský potok

7.2. Rozvojové dokumenty obce

Program obnovy venkova obce Trpísty schválený zastupitelstvem obce Trpísty dne 25.01.2023.

Souhrnný obsah dokumentace:

1 - Textová část

a) Základní údaje

b) Historie obce Trpísty

c) Akce programu k rozvoji obce

I. Osvětové, kulturní a společenské akce

II. Akce k zachování, obnově a udržování venkovské zástavby

III. Akce k úpravě veřejných prostranství, zkvalitnění občanské vybavenosti a technické infrastruktury obce

IV. Akce k ochraně a obnově kulturní krajiny

d) Stanovení nákladů na jednotlivé akce

e) Rámcový harmonogram realizace a návrh způsobu financování

a) Základní údaje

Obec Trpísty vznikla jako samostatný celek spolu s částí obce Sviňomazy v r. 1990 odloučením od Erpužic a nyní je v obci trvale přihlášených 254 obyvatel. Počátkem r. 1998 rozhodlo Obecní zastupitelstvo přihlásit se do Programu obnovy venkova. V r. 1998 bylo ing. Leitlovi zadáno vypracování urbanistické studie pro obě části. V prosinci 1998 rozhodlo obecní zastupitelstvo na svém zasedání zapojit se a vypracovat místní program obnovy venkova. V srpnu 2000 si obec nechala vypracovat územní plán obce, který 6.6 2001 schválilo na svém zasedání obecní zastupitelstvo.

b) Historie

Trpísty leží 10 km sz. od Stříbra, nad údolím Úterského potoka. První zmínka je z r. 1251, kdy byly rytířským statkem a na místní tvrzi sídlil Rapota se svými syny Chvalíkem a Hoškem. V průběhu staletí vystřídaly řadu majitelů. Odprodejem Třebele a Trpíst od panství hradu Švamberku ve 2. pol. 17. stol. Byl položen základ třebelsko-trpískému velkostatku, který existoval až do r. 1945. Na východním okraji Trpíst byl v r. 1729 podle návrhu plzeňského architekta Jakuba Augustona ml. na náklad hraběte Prospera Sinzendorfa postaven barokní zámek. Pod zámkem je rozlehlý terasovitý park, v kterém je situována barokní socha p. Marie Svatoborské, pocházející z 1. pol. 18. stol. Na návsi je klasicistní kaple z 1. pol. 19. stol. a je cenným dokladem historické vybavenosti obce. Dále jsou v Trpístech památkově chráněny výklenková kaplička (zastavení) při silnici na Pernarec, kamenný pomezí kříž na rozcestí silnic na Erpužice a Kšice a socha Panny Marie u vlakového nádraží.

Sviňomaz leží 9 km sz. od Stříbra. Se jménem vsi se v historických pramenech setkáváme roku 1379, kdy část vsi vlastnil vladyka Sulek z nedalekého Hrádku, kam ves náležela po celý středověk. Střed obce tvoří nevelká kruhová návěs s malou kaplí. Nedaleko vsi jsou pozůstatky Sviňomazského Hrádku.

c) Akce programu k rozvoji obce

I. Osvětové, kulturní a společenské akce

1. V obci působí místní knihovna, zřízená a provozovaná obecním úřadem. Knižní fond je na základě příspěvku obce spravován a pravidelně obměňován městskou knihovnou ve Stříbře. Knihovnicí je pí. Ladislava Jannová.
2. V Trpístech je vedena kronika od r. 1945, současným kronikářem je p. Jaroslav Vrška.
3. Obec reprezentuje ve fotbale TJ Sokol Trpísty, který hraje svá mistrovská utkání na místním obecním hřišti. TJ Sokol pořádá na sv. Markétu tradiční pouťový fotbalový turnaj a večer pořádá taneční zábavu.
4. V rámci obce působí sbor dobrovolných hasičů, který byl obcí zřízen. Obec tento sbor finančně zajišťuje.
5. V katastru obce působí také myslivecké sdružení Lišák Erpužice, které vlastní v bývalé cihelně loveckou chatu.
6. Obecní úřad zajišťuje ocenění občanů při životních výročích, které předává starosta obce.
7. V červnu obec společně s TJ Sokol pořádá dětský den, kdy jsou pro děti připraveny různé soutěže a hry, v odpoledních hodinách je akce ukončena táborákem s opékáním buřtů.
8. Obec společně s SDH pořádá Den s IZS pro děti, zpravidla v srpnu.
9. Advent - slavnostní rozsvěcení vánočního stromku na návsi.

Cíle, opatření a aktivity

II. Akce k obnově venkovské zástavby

1. Rekonstrukce oplocení fotbalového areálu a vodárny a dětského hřiště

2. Oprava společenské místnosti (včetně zařízení), veřejně přístupné chodby, WC a knihovny v multifunkční budově

III. Akce k úpravě veřejných prostranství, zkvalitnění občanské vybavenosti a technické infrastruktury obce. sport a kultura

1. Revitalizace návsi Trpísty a Sviňomazy
2. Dokončení technické infrastruktury bytové zóny "Západ".
3. Vybudování chodníků od hřiště na náves a dále od zony Západ k uličce
4. Oprava přístřešku pro návštěvníky hřiště, výměna branek a střídaček
5. Výstavba podia
6. Obnova vybavení hospůdky na hřišti

IV. Akce k obnově a ochraně krajiny

1. Údržba zeleně v Trpístech a ve Sviňomazích.
2. Údržba zeleně ve fotbalovém areálu v Trpístech.
3. Odbahnění a úprava rybníku Sviňomazy .
4. Nákup techniky pro zajištění péče o vzhled obcí.

V. Akce k záchraně a obnově kulturních a historických památek

1. Oprava kapliček Trpísty a Sviňomazy
2. Oprava hraničního kříže
3. Oprava sošky Panny Marie

d) Stanovení nákladů na jednotlivé akce a návrh způsobu financování

I. Osvětové, kulturní a společenské akce

1. Finanční příspěvek na obecní knihovnu ročně 3 000,- Kč
2. Vedení obecní kroniky ročně 3 500,- Kč
3. Podpora tělovýchovy v obci ročně 20 000,- Kč

4. Finanční zajištění sboru dobrovolných hasičů v obci ročně 8 000,- Kč
5. Jubilejní výročí starších občanů ročně 10 000,- Kč
6. Pořádání akcí pro děti , dětský den ročně 4 000,- Kč
7. Vítání občánků 1x za dva roky 3 000,- Kč
8. Advent ročně 4 000,- Kč

II.

1. Rekonstrukce oplocení fotbalového areálu a vodárny a dětského hřiště 1.100.000,-Kč
2. Oprava společenské místnosti (včetně zařízení), veřejně přístupné chodby, WC a knihovny v multifunkční budově 500.000,-Kč
3. Nákup techniky k zajištění péče o vzhled obcí 1.100.000,-Kč

III.

1. Revitalizace návsi Trpísty a Sviňomazy 2.000.000,-Kč
2. Dokončení technické infrastruktura bytové zóny "Západ" 2.500.000,-Kč
3. Vybudování chodníků od hřiště na náves a dále od zony Západ k uličce 2.000.000,-Kč
4. Oprava přístřešku pro návštěvníky hřiště, výměna branek a střídaček 400.000,-Kč
5. Výstavba podia 150.000,-Kč

IV.

1. Údržba zeleně v Trpístech a ve Sviňomazích - pořízení malotraktoru s výbavou 1.100.000,-Kč
2. Odbahnění a úprava rybníku Sviňomazy 2.000.000,-Kč

V. Akce k záchraně a obnově kulturních a historických památek

1. Oprava kapliček Trpísty a Sviňomazy 500.000,-Kč
2. Oprava božích muk na výjezdu na Pernarec

e) Realizace programu

Číslo akce	Termín realizace	Celkový náklad	Zdroj financování - obec	Zdroj financování - dotace
II.1	2024-2027	1.100.000,- Kč	400.000,- Kč	700.000,-Kč
II.2	2024-2026	500.000,- Kč	250.000,- Kč	250.000,-Kč
II.3	2024	1.100.000,-Kč	400.000,-Kč	700.000,-Kč
III.1	2026-2028	2.000.000,- Kč	900.000,- Kč	1.100.000,-Kč
III.2	2027-2030	2.500.000,- Kč	500.000,- Kč	2.000.000,-Kč
III.3	2028-2030	2.000.000,- Kč	800.000,- Kč	1.200.000,-Kč
III.4	2024-2025	400.000,- Kč	200.000,- Kč	200.000,-Kč
III.5	2024	150.000,- Kč	50.000,- Kč	100.000,-Kč
III.6	2024-2026	50.000,-Kč	50.000,-Kč	
IV.1	2024-2025	1.100.000,- Kč	400.000,- Kč	700.000,-
IV.2	2028-2031	2.000.000,- Kč	800.000,- Kč	1.200.000,-
V.1	2025-2027	500.000,- Kč	250.000,- Kč	250.000,-Kč
V.2	2025-2028	1.000.000,-Kč	500.000,-Kč	500.000,-Kč

Zastupitelstvo obce schválilo dne 13. prosince 2023

RSDr. Jaroslav Vrška

starosta obce

Územní plán obce Trpísty schválený zastupitelstvem obce dne 13.8.2014 s nabytím účinnosti 15.9.2014.

V obci nejsou provedeny komplexní pozemkové úpravy.

Obec nemá zpracovaný generel zeleně.

Obec má zpracovaný pasport dopravního značení.

7.3. Informační zdroje

V obci není obecní rozhlas. Pro informace obec využívá úřední desku na budově obecního úřadu a plakátovací plochu u zámku, dále webové stránky obce propojené s aplikací V obraze a rovněž informační "aplikační rozhlas" Munipolis.

7.4. Širší vztahy

Obec přináleží do správního území ORP Stříbro.

Příslušnost k úřadům:

Stavební úřad	Městský úřad Stříbro - Stavební úřad Masarykovo nám. 63 34901 Stříbro
Finanční úřad	Územní pracoviště ve Stříbře Revoluční 1010 34901
Matriční úřad	Městský úřad Stříbro - Matrika Masarykovo nám. 437 34901
Úřad práce	Úřad práce - Kontaktní pracoviště Stříbro Benešova 511 34901
Úřad práce	Úřad práce - Kontaktní pracoviště Tachov tř. Míru 1633 34701
Katastrální úřad	Katastrální pracoviště Tachov Zámecká 1551 34701
OSSZ	OSSZ Tachov Sadová 1694 34701
Živnostenský úřad	MÚ Stříbro - Obecní živnostenský úřad Masarykovo nám. 63 34901
Soud a státní zastupitelství	Okresní soud v Tachově nám. Republiky 71 64730
Soud a státní zastupitelství	Okresní státní zastupitelství Tachov Václavská 1606 34701
Hygienická stanice	Územní pracoviště Tachov Pobřežní 140 34701

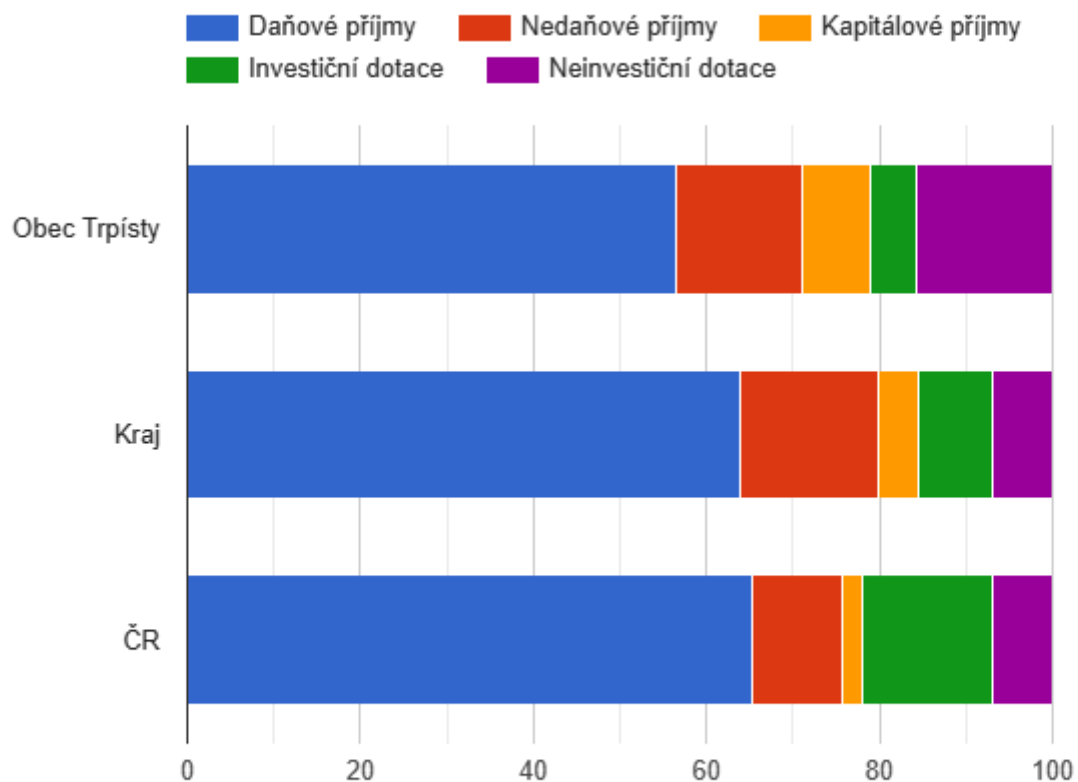
Obec je členem Dobrovolného svazku obcí - Stříbrský region.

7.5. Struktura obce

Obec není zřizovatelem žádné organizace.

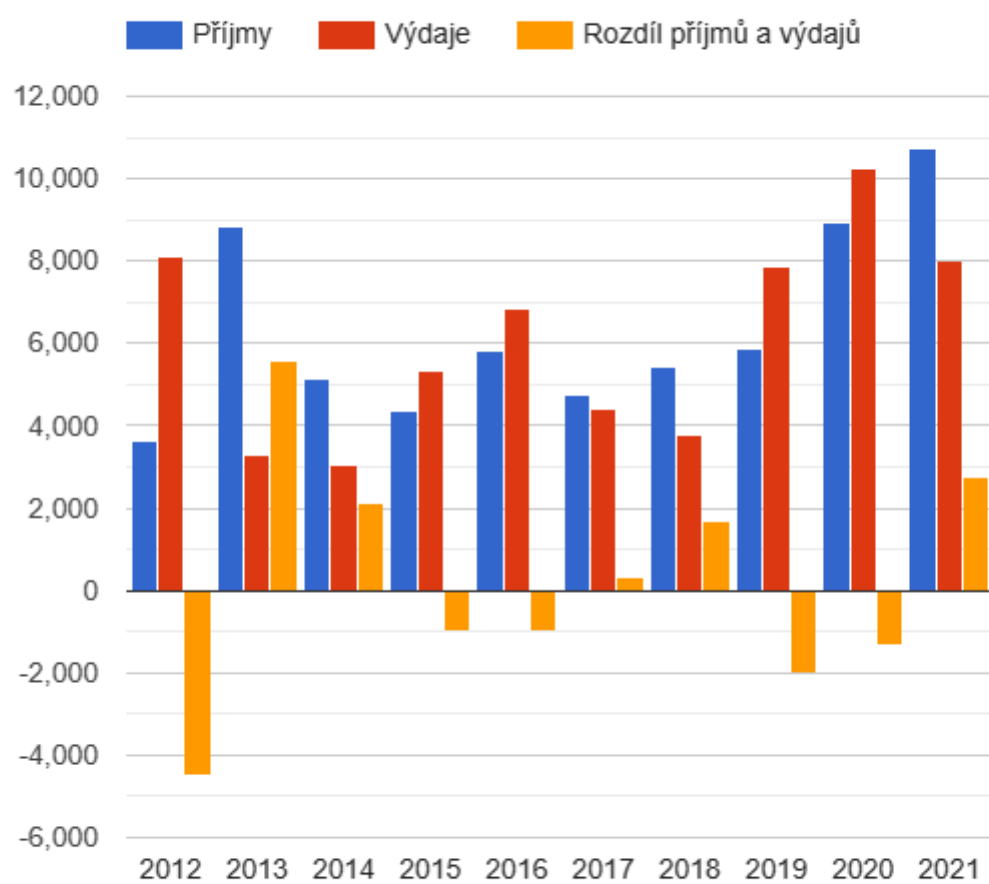
Mezi orgány zastupitelstva obce patří finanční výbor zastupitelstva a kontrolní výbor zastupitelstva.

Srovnání struktury rozpočtových příjmů v období 2012 - 2021

Zdroj: ČSÚ

Vývoj rozpočtového hospodaření v obci Trpísty v letech 2012 - 2021 (v tis. Kč)

Zdroj: ČSÚ

A.2 Východiska pro návrhovou část

SWOT analýza

Silné stránky

Slabé stránky

Příležitosti

Hrozby

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Obec Trpísty je přívětivé místo pro spokojený život na venkově. Veškeré činnosti a úsilí (především ze strany obecního úřadu) je nutno zaměřit na zkvalitnění vzhledu obce, zlepšování životního prostředí a zajištění spokojenosti obyvatel.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost

Střední důležitost

Nízká důležitost

Cíl : „Zkvalitnění životního prostředí a vzhledu obcí”

Revitalizace návší, vyčištění a oprava rybníka Sviňomazy

Opatření : „Revitalizace návší” výměna obrubníků, demontáž zámkových dlažeb a nahrazení zpevněnými cestičkami, umístění laviček a odpadkových košů	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
1.1.1. „Revitalizace návší Trpísty a Sviňomazy”	2026 - 2028		2000000	Vlastní + externí
Opatření : „Revitalizace rybníka Sviňomazy” vybagrování bahna, úprava břehů a okolí rybníka	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
1.2.1. „Revitalizace rybníka Sviňomazy”	2029 - 2030		2	Vlastní + externí
Opatření : „Nákup techniky k péči o vzhled obcí” zakoupení malotraktoru s přívěsem, čelním nakladačem, mulčovačem a sněhovou radlicí k zajištění péče o travnaté plochy a komunikace v obcích	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
1.3.1. „Nákup techniky k péči o vzhled obcí”	2024 - 2025		1.15	

Cíl : „Zkvalitnění infrastruktury”

Oprava společenské místnosti a její vybavení, oprava veřejných chodeb, schodiště a WC v multifunkční budově obce

Opatření : „Oprava multifunkční budovy bývalé školy” oprava omítek ve společenské místnosti, pořízení nových stolů a židlí, oprava společné chodby a WC ve veřejně přístupných částech budovy	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
2.1.1. „Oprava multifunkční obecní budovy”	2024 - 2026		450	Vlastní

Cíl : „Zkvalitnění infrastruktury”

Dokončení komunikací v obytné zóně Západ, výstavba chodníků

Opatření : „Výstavba chodníků” Dokončení chodníku podél komunikace Trpísty-Kšice, výstavba nových chodníků od křižovatky na návse a z obytné zóny Západ k zámku	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
3.1.1. „Výstavba chodníků”	2028 - 2030		2.5	Vlastní + externí

Opatření : „Dokončení infrastruktury obytné zóny Západ” umístění detenčních nádrží na dešťovou vodu, vyvýšení kanálů a vpustí, podkladový kámen a svrchní asfalt	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
3.2.1. „Dokončení infrastruktury obytné zóny Západ”	2027 - 2030		2.5	Vlastní + externí
Opatření : „Vodovodní řad ulička od pošty” přípojka ke stávajícímu vodovodu a připojení 4 objektů k veřejnému vodovodu	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
3.3.1. „Vodovodní řad v uličce od pošty”	2024 - 2026		400	Vlastní + externí
Opatření : „Oprava vodovodu” propojení vodovodu u vodárny zámku Trpísty a v šachtě u zóny Západ - důvodem jsou zastaralé armatury a hrozba prasknutí vodovodního řadu	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
3.4.1. „Oprava vodovodu”	2023 - 2024		120	Vlastní + externí

Cíl : „Sport a kultura”

Oprava oplocení hřiště, úprava dětských hřišť

Opatření : „Oplocení hřiště” demonťáž starého nefunkčního a poškozeného oplocení, nové sloupky, podhrabové desky, pletivo, vjezdové brány a branky na pole k donášce míčů, oddělení dětského hřiště a vodárny	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
4.1.1. „Oprava oplocení hřiště”	2024 - 2027		1100000	Vlastní + externí

Cíl : „Sport a kultura”

Oprava přístřešku pro návštěvníky

Opatření : „Oprava přístřešku pro návštěvníky” výměna střešních latí a střešní krytiny přístřešku	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
5.1.1. „Oprava přístřešku pro návštěvníky”	2024 - 2025		200	Vlastní

Cíl : „Sport a kultura”

Výměna branek

Opatření : „Výměna branek” demonťáž zastaralých fotbalových branek a jejich nahrazení novými	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
6.1.1. „Výměna fotbalových branek”	2024 - 2025		80	Vlastní

Cíl : „Sport a kultura”

Výstavba podia

Opatření : „Obnova vybavení hospůdky na hřišti (stoly, židle, apod.)” Obnova vybavení nákupem nových stolů, židlí a případným dalším materiálem k provozu	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
7.1.1. „Obnova vybavení hospůdky na hřišti”	2024 - 2026		50000	Vlastní
Opatření : „Rekonstrukce střídaček” demonťáž stávajících plechových střídaček a jejich nahrazení zakoupenými či zhotovenými novými	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování

Cíl : „Sport a kultura“

Rekonstrukce střídaček

Opatření : „Výstavba podia“

demontáž starého podia a jeho nahrazení novým podiem s betonovou deskou nebo dřevěnou podestou a dřevěnou nástavbou k ochraně před povětrnostními vlivy

Od - do

Odpovědnost

Náklady
(tis. Kč)Zdroj
financování

8.1.1. „Výstavba podia“

2024 - 2024

150

Vlastní

Cíl : „Péče o památky“

Oprava kapliček a ostatních sakrálních a historických památek

Opatření : „Oprava sakrálních staveb a památek“

postavení smírčího kříže a oprava křížku u transformátoru, oprava fasády a střechy a vnitřních stěn v kapličky v Trpístech a ve Sviňomazích, oprava sošky nad železničním přejezdem, oprava božích muk u výjezdu na Pernarec

Od - do

Odpovědnost

Náklady
(tis. Kč)Zdroj
financování

9.1.1. „Oprava sakrálních staveb a památkových objektů“

2023 - 2028

600

Vlastní +
externí

9.1.2. „Oprava kapliček“

2024 - 2030

600

Vlastní

Zásobník aktivit

 „Rekonstrukce veřejného osvětlení“	2023 - 2023	500	Vlastní + externí
 „Výměna oken na obytné budově č.p.58“	2024 - 2026	500	Vlastní + externí

B.3 Podpora realizace programu

Navržené aktivity budou financovány z rozpočtu obce, případně z dotací z Plzeňského kraje, státního rozpočtu i evropských strukturálních a investičních fondů. Případně s využitím dalších dostupných dotací.

Za realizaci Programu rozvoje obce odpovídá zastupitelstvo obce. Plněním jednotlivých opatření a aktivit může pověřit starostu obce nebo jednotlivé zastupitele. Program rozvoje obce může být aktualizován na základě zjištění nových potřeb a skutečností.